

555.

Na osnovu člana 30a stav 3 Zakona o zaštiti vazduha („Službeni list CG“, br. 25/10 i 43/15), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PROGRAM

PRAĆENJA KVALITETA TEČNIH GORIVA NAFTNOG PORIJEKLA ZA 2020. GODINU

Program praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: Program) sadrži:

- 1) metodologiju izrade programa;
- 2) način uzorkovanja, broj i učestalost uzimanja uzoraka goriva na benzinskim stanicama;
- 3) način uzorkovanja, broj i učestalost uzimanja uzoraka dizel goriva na skladištima;
- 4) laboratorijsku analizu uzoraka goriva.

Program obuhvata motorne benzine (BMB 98 i BMB 95) i dizel gorivo.

1. METODOLOGIJA IZRADE PROGRAMA

Privredna društva, druga pravna i fizička lica koja uvoze gorivo, a koja su dužna da prije stavljanja u promet goriva ili upotrebe goriva koje je nabavljeno za sopstvene potrebe obezbijede praćenje kvaliteta goriva u skladu sa godišnjim programom praćenja kvaliteta goriva utvrđuju se na osnovu baze podataka o uvozniciima koju vodi Ministarstvo ekonomije u skladu sa članom 217 Zakona o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16)

Ukupan broj uzoraka utvrđuje se na osnovu izbora statističkog modela C u okviru standarda MEST EN 14274 i faktora varijabilnosti kvaliteta goriva na crnogorskom tržištu.

Ocjenjivanje usaglašenosti kvaliteta vrši se za svaku benzinsku stanicu koja u Crnoj Gori vrši prodaju tečnih goriva naftnog porijekla, u skladu sa dinamikom koju utvrđuje nadležni inspeksijski organ, u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i kontroli kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla („Službeni list CG“, broj 1/16)

2. NAČIN UZORKOVANJA, BROJ I UČESTALOST UZIMANJA UZORAKA NA BENZINSKIM STANICAMA

Uzorkovanje se vrši u skladu sa standardom MEST EN 14275 kojim je utvrđen postupak uzimanja uzoraka motornih benzina i dizel goriva iz pumpnih automata.

Posude za uzorkovanje u skladu sa standardom MEST EN ISO 3170 su metalne, zapremine približno 4 litra, sa spoljašnjim mehanizmom za zatvaranje koji omogućava nepropusno zaptivanje, pri čemu se ne mogu koristiti zaptivači od plute i gume.

Prilikom uzorkovanja uzimaju se tri uzorka od po 3 litra kako bi se obezbijedila sledljivost u postupku ispitivanja kvaliteta goriva.

Postupak uzimanja uzoraka obuhvata:

- 1) uzimanje uzoraka putem uređaja za točenje goriva, kroz koji se prethodno propusti 4 litra proizvoda u odgovarajuću posudu;
- 2) uzimanje uzoraka bez prskanja, sa tzv. „uronjenim“ punjenjem;
- 3) posude sa uzetim uzorcima obilježavaju se sljedećim podacima:
 - mjesto, datum i vrijeme uzimanja uzoraka;
 - vrsta goriva;
 - identifikaciona oznaka benzinske pumpe;
 - potpis lica koje je uzelo uzorak.

Plombiranje posude se vrši na način da se zaptivač i etiketa ne mogu ukloniti bez skidanja plombe.

Uporedni uzorci čuvaju se do završetka postupka ispitivanja kvaliteta goriva u prostorijama ovlaštenog pravnog lica koje vrši ispitivanje kvaliteta goriva.

Prilikom uzimanja uzoraka sačinjava se zapisnik koji potpisuju lice koje uzima uzorak i dobavljač.

Uzimanje uzoraka goriva na benzinskim stanicama vrši se u zimskom i ljetnjem periodu.

Ljetnji period računa se od 1. maja do 30. septembra, a zimski period od 1. oktobra do 30. aprila.

Broj uzorkovanja utvrđuje nadležni inspekcijski organ, u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i kontroli kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla („Službeni list CG“, broj 1/16).

3. NAČIN UZORKOVANJA, BROJ I UČESTALOST UZIMANJA UZORAKA DIZEL GORIVA IZ SKLADIŠTA

Uzorkovanje iz skladišta, koje čine nadzemni ili podzemni rezervoari, vrši se u skladu sa standardom MEST EN ISO 3170, kojim su propisani uređaji za uzimanje uzoraka iz rezervoara u zavisnosti od tipa uzorka, način funkcionisanja rezervoara, pristup mjestu uzimanja uzorka, kao i postupak uzimanja uzoraka, tretiranje uzoraka i skladištenje.

Za uzimanje uzoraka iz rezervoara koriste se sljedeće tehnike: sa određenog mjesta, iz svih slojeva u oba smjera ili iz svih slojeva.

Uzimanje uzorka vrši se u odgovarajuće posude sa dodatnim tegom od materijala koji ne varniči na sljedeći način:

- posuda se puni najviše 95% od njene zapremine;
- posuda mora da bude nepropustljiva i hermetički zatvorena;
- zatvarač u dodiru sa uzorkom ne smije da utiče na promjenu hemijskih i fizičkih svojstava proizvoda;
- prilikom otvaranja posude sa uzorkom, moraju se odstraniti sva sredstva kojima je posuda zatvorena da bi se izbjegao negativan uticaj na čistoću uzorka.

Na posude sa uzorcima stavljaju se etikete na kojima se nalaze sljedeći podaci:

- mjesto, datum i vrijeme uzimanja uzoraka;
- vrsta goriva;
- identifikaciona oznaka skladišta;
- potpis ovlaštenog lica koje je uzelo uzorak.

Prilikom uzimanja uzoraka vodi se zapisnik koji potpisuju lice koje uzima uzorak i dobavljač.

Broj uzorkovanja za dizel gorivo na skladištima za ljetnji i zimski period dat je u tabeli 1 ovog programa.

Tabela 1. Broj uzorkovanja za dizel gorivo na skladištima za ljetnji i zimski period

Red. broj	DOBAVLJAČ	LJETNJI PERIOD	ZIMSKI PERIOD
1	JUGOPETROL AD/ Luka Bar	5	5
UKUPNO		5	5

Broj uzorkovanja brodskog goriva za ljetnji i zimski period dat je u tabeli 2 ovog programa.

Tabela 2. Broj uzorkovanja brodskog goriva za ljetnji i zimski period

Red. broj	DOBAVLJAČ	LJETNJI PERIOD	ZIMSKI PERIOD
1	JAHTING SERVIS BUDVA JUGOPETROL AD	1	1
2	JAHTING SERVIS KOTOR JUGOPETROL AD	1	1
3	JAHTING SERVIS HERCEG NOVI JUGOPETROL AD	1	1
4	JAHTING SERVIS BAR PETROL CRNA GORA	1	1
5	PORTO MONTENEGRO TIVAT ADRIATIC MARINES	1	1
UKUPNO		5	5

4. LABORATORIJSKA ANALIZA UZORAKA GORIVA

Uzorkovanje i laboratorijsku analizu goriva vrši ovlašćeno pravno lice, akreditovano prema standardu MEST ISO/IEC 17025.

Laboratorijska analiza motornih benzina (BMB 95 i BMB 98) vrši se u skladu sa standardom MEST EN 228 za motorne benzine, za parametre propisane Uredbom o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla („Službeni list CG“, broj 17/17), PRILOG 1.

Laboratorijska analiza dizel goriva vrši se u skladu sa standardom MEST EN 590 za goriva za dizel motore, za sve standardom propisane parametre kvaliteta dizel goriva.

Rezultati analiza prikazuju se u skladu sa standardom MEST EN ISO 4259.

Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, odnosno nadležni inspekcijski organ dostavlja vršiocu uzorkovanja informaciju o mjestu i vremenu uzimanja uzoraka.

Vršilac uzorkovanja ne smije obaviještavati dobavljača o mjestu i vremenu izvođenja uzorkovanja.

5. Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-445/18

Podgorica, 15. maja 2020.godine

Rukovodilac radom ministarstva,
Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore, s.r.